

LOODUSKAITSELISTE TÖÖDE KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED

Parkide hooldamine ja korrastamine

Maaomandi järgi tegelevad parkide hooldamisega:

Riigimaa – Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK);

Munitsipaalmaa – kohalikud omavalitsused (KOV); juhul kui huvi puudub, siis Keskkonnaamet (KeA);

Segamaa – vastavalt valdavale maaomandile; juhul kui huvi puudub, siis KeA;

Jätkuvalt riigiomandis maa (JRO) – KeA;

Eramaa – eraomanik; juhul kui eraomaniku huvi puudub, siis KeA.

Parki tuleb vaadata kui tervikut ning on ebasoovitav kui maaomandi tõttu toimub hooldamine vaid pargi mõnes osas.

Parkide ja üksikobjektide hooldustööd planeeritakse üldjuhul 3 aastase tsüklina.

Parkide puhul rahastatakse niitmist, võsalõikust ning ohtlike või tormis kahjustada saanud puude ja okste raiet. Vajadusel rahastatakse ka töid, mis on vajalikud pargi seisundi hindamiseks ja säilitamiseks.

Liigikaitset parkides ja sellest tulenevat parkide hooldamise aega illustreerib järgnev tabel.

LIIGIKAITSE PARKIDES JA VASTAV HOOLDUSE AEG

Vello Keppart Jõgeva 2011

Elustiku rühm	Jaanuar			Veebruar			Märts			Aprill			Mai			Juuni			Juuli			August			September			Oktoober			November			Detsember		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Kakud				Mäng			Muneb			Haub			Pojad			Pojad																				
Kodukakk							Tundlik aeg 100 m ulatuses																													
Laululinnud										Pesa			Pojad			Hiline pesakond																				
										Munad			Kurnad																							
										Haub			Järelkurn																							
							Kevad-suvine raierahu																													
Käsitivalised																																				
Paiksed liigid: suurkõrv, põhjanahkhiir, veelendlane jt	Sügav talveuni						Lahkumine			Poegimiskolooniad emaloomadest						Talvituspaiga asustamine, talveuni			Hiline ümberasumine,																	
	Toitumist ei toimu, sest putukad ei lenda						Üksikud putukad			Poegimine						Toitumist ei toimu, sest putukad ei lenda																				
	Häirimistundlik aeg talvituspaikades						Pojad						Talvituspaigas																							
Rändliigid: nahkhiired jt							Häirimiskeelu aeg																													
Ilumuru niitmine							Pügatakse 1/3 muru kõrgusest.																													
Niidumuru niitmine							a b c						1x vajadusel 2x																							
Pargimuru niitmine													1x																							
Vanade puude raie ja hooldus	Sobivaim raie aeg			Kui pargis ei pesitse kakkusid									Õõnsustega puude hooldus ja raie soovitatav külmunud pinnasega.																							
Võsa niitmine							Tõhus aeg																													

Esimene niide: a) kevadlilled: sinilill, ülased, nurmenukk, kopsurohi; b) kevadlilleaas: krookus, kirgaslill jt; c) aas: härjasilm, tähtheinad, härghainad jt

- LINNUD**
- Pesa ehitus
  - Munad pesas
  - Munade haudumine
  - Pojad pesas
  - Hilised pesapojad

- NAHKHIRED**
- Sügav talveuni
  - Poegimiskolooniad
  - Poegimine
  - Pojad koloonias

- HOOLDUSTÖÖD**
- Häirimistundlik aeg, hooldustööd peatatud
  - Sobiv hooldustööde aeg

Keppart, V. 2011. Liigikaitse parkides ja vastav hoolduse aeg.

Üksikobjektide hooldamine ja korrastamine

Maaomandi järgi tegelevad üksikobjektide hooldamisega:

Riigimaa – RMK;

Munitsipaalmaa – KOV;

Segamaa – vastavalt valdavale maaomandile; juhul kui huvi puudub, siis KeA;

JRO – KeA;

Eramaa – eraomanik; juhul kui eraomaniku huvi puudub, siis KeA.

Üksikobjektide hooldustööd planeeritakse üldjuhul 3 aastase tsüklina.

Üksikobjektide hooldamise hind kujuneb hinnapakkumise alusel.

Rahastatakse üksikobjekti ümbruse niitmist ja võsaraiet. Vajadusel rahastatakse ka töid, mis on vajalikud objekti seisundi hindamiseks ja säilitamiseks.

Loomavedude rahastamine laidude hooldamise tagamiseks

Loomavedude puhul toetatakse parve/ paadiga meretransporti laidudele ja väikesaartele, millel puudub püsiühendus mandriga.

Abikõlblikud on tegevused, mida viivad ellu taotlejad või nende esindajad, kes on võtnud kohustuse hooldada või taastada laidudel ja väikesaartel asuvaid poollooduslikke kooslusi või kui ellu viidav tegevus on liigikaitseks vajalik.

Loomavedude puhul toetatakse otseselt mereveoga seotud kulutusi, sh on abikõlblikud kulutused paadi/parve ja püramootori üürimine, kütuse ja määrdeainete ostmine ja loomade ohutusega seotud abitööjõu kasutamine meretranspordil.

Abikõlblikud ei ole kaudsed kulud, sh maismaatransport ehk loomade transport sadamasse ja selle tarbeks kasutatavate vahendite kulu. Samuti ei ole abikõlblik paadi/parve püsihooldus (värvimine jms) ja sellega seotud investeeringud, iga-aastane väikelaevade riigilõiv, sadamamaksud, kindlustus, päästevahendite jm tarvikute soetamine, kulutused veterinaarile.

Loomavedude hind kujuneb hinnapakkumise alusel.

Liigikaitse tegevuskavades ja kaitsekorralduskavades toodud liigitööde rahastamine

Maaomandi järgi tegelevad liikide hooldustöödega:

Riigimaa – RMK;

Munitsipaalmaa – KOV; juhul kui KOV huvi puudub, siis KeA.

Segamaa – vastavalt valdavale maaomandile; juhul kui huvi puudub, siis KeA;

JRO – KeA;

Eramaa – eraomanik; juhul kui eraomaniku huvi puudub, siis KeA.

Liigi elupaika tuleb vaadata kui tervikut ning maaomandist tulenevalt vaid osaliselt tööde teostamine on ebasoovitav.

Rahastatakse liigi elupaikade rutiinse hooldamise ja väiksemahulise taastamisega seotud tegevusi ning väikekiskjate küttemiseks jahimeeste merevedusid laidudele ja väikesaartele.

Tellitavad tööd on:

Liikide elupaikade hooldus (niitmine, karjatamine, muude häiringute tekitamine vms regulaarne tegevus, mis on vajalik liigi elupaiga säilimiseks);
liikide elupaikade sihttaastamine juhul, kui taastamise sisuks on võsa eemaldamine ja ala ettevalmistamine hooldamiseks. Juhul kui taastamine hõlmab keerulisi töid (veerežiimi reguleerimine, veekogude rajamine), tellitakse see liigitegevuskavade rakendamise hanke käigus;
liikide elupaikade kaitse PLK hooldustoetuse raames hooldatavatel aladel (nt kaitsetarandike püstitamise, hooldus ja eemaldamine);
jahimeeste mereveod laidudele ja väikesaartele.

Liigi elupaikade hooldamise hind kujuneb hinnapakkumise alusel.

Kaitsekorralduskavades määratud vaadete avamise ja maastike hooldustööde rahastamine

Maaomandi järgi tegelevad vaadete avamisega ja maastike hooldustöödega:

Riigimaa – RMK;

Munitsipaalmaa – KOV;

Segamaa – vastavalt valdavale maaomandile; juhul kui huvi puudub, siis KeA;

JRO – KeA;

Eramaa – eraomanik; juhul kui eraomaniku huvi puudub, siis KeA.

Rahastatakse puude ja põõsaste raiet, heina niitmist, koprapaisude eemaldamist jms.

Vaadete avamise ja maastike hooldustööde hind kujuneb hinnapakkumise alusel.

Poollooduslike koosluste freesimise rahastamine

Maaomandi järgi tegelevad poollooduslike koosluste freesimisega:

Riigimaa – RMK v.a juhul kui ala on taastatud rentniku poolt loodushoiutoetuse raames;

Munitsipaalmaa – KOV; juhul kui KOV huvi puudub, siis KeA;

Segamaa – vastavalt valdavale maaomandile; juhul kui huvi puudub, siis KeA;

JRO – KeA;

Eramaa – eraomanik; juhul kui eraomaniku huvi puudub, siis KeA.

Freesimine on vajalik taastamise etapina raiejärgselt poolloodusliku koosluse aladel, kus on vaja eemaldada kände, mättaid või tõrjuda juurevõsu. Eelkõige on see vajalik puisniitudel, et ala oleks edaspidi hooldatav niitmise teel.

Freesimise hind kujuneb hinnapakkumise alusel.